

**Hvidbog for Natura 2000-handleplan
N66 Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord
3. planperiode 2022-2027
Offentlig høring januar – marts 2024**

Indledning

Hvidbogen indeholder de høringssvar som kommunerne har modtaget efter den offentlige høring af Natura 2000-handleplaner for tredje planperiode 2022 – 2027.

Tabellerne indeholder høringssvar, navn på indsender, samt planmyndighedernes kommentarer og eventuelle oplæg til ændringer af udkast til handleplanen, forud for den endelige vedtagelse

Titel: Hvidbog for Natura 2000-handleplan

N66 Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord

Udgiver: Ringkøbing-Skjern Kommune

År: 2024

Forsidefoto: Flok af Almindelig ryle som letter – Erik Kristiansen

Må citeres med kildeangivelse.

Ringkøbing-Skjern
Kommune

1. Hørings svar til Natura 2000-handleplan for N66

Nr.	Navn	Bemærkning	Kommentar
1.	Miljøstyrelsen	<p>Indsatser med frivillig gennemførelse</p> <p>Miljøstyrelsen henleder opmærksomheden på, at de kommunale Natura 2000-handleplaner er udarbejdet i medfør af Miljømålslovens § 37 a, hvorefter kommunalbestyrelsen udarbejder en handleplan til gennemførelse af Natura 2000-planen inden for kommunens geografiske område på land.</p> <p>og for den kystnære del af vanddistriktet. Ifølge Miljømålslovens § 46 a, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen sikre gennemførelse af en vedtaget handleplan.</p> <p>Kommunalbestyrelsen er dermed forpligtet til at gennemføre Natura 2000-planen, også hvis det skulle vise sig, at de fornødne frivillige lodsejeraftaler ikke kan indgås. Den kommunale handleplan må derfor ikke rejse tvivl om, hvorvidt kommunalbestyrelsen er indstillet på at opfylde sine forpligtelser.</p> <p>Miljøstyrelsen henviser til formuleringen af sætningen om frivillighed i afsnit 7, hvor det ikke fremgår tydeligt, at der er andre muligheder end frivillige aftaler.</p>	<p>”Det forventes, at Natura 2000-handleplanerne kan gennemføres ad frivillighedens vej.” er tilføjet til handleplanens afsnit 7.</p>
2.	Miljøstyrelsen	<p>Henvisning til love og de lovmæssige bindinger</p> <p>Miljøstyrelsen bemærker, at de to første afsnit i 2.1 Den lovgivningsmæssige ramme bør erstattes af følgende (skove skrevet ud):</p> <p>Den lovgivningsmæssige baggrund for handleplanerne findes i:</p> <p>miljømålsloven (lovbekendtgørelse nr. 692 af 26. maj 2023)</p> <p>naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 2. oktober 2022)</p> <p>bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner (bekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016).</p>	<p>Afsnit 2.1 er tilrettet i overensstemmelse med Miljøstyrelsens bemærkning.</p>

Nr.	Navn	Bemærkning	Kommentar
3.	Miljøstyrelsen	<p>Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode</p> <p>Miljøstyrelsen henleder opmærksomheden på, at de kommunale Natura 2000-handleplaner er udarbejdet i medfør af Miljømålslovens § 37 a, hvorefter kommunalbestyrelsen udarbejder en handleplan til gennemførelse af Natura 2000-planen inden for kommunens geografiske område på land og for den kystnære del af vanddistriktet. Ifølge Miljømålslovens § 46 a, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen sikre gennemførelse af en vedtaget handleplan. Kommunalbestyrelsen er dermed forpligtet til at gennemføre Natura 2000-planen, også hvis det skulle vise sig, at de fornødne frivillige lodsejeraftaler ikke kan indgås.</p> <p>Miljøstyrelsen gør endvidere opmærksom på, at kommunerne har modtaget DUT-midler til at opfylde indsatser i anden planperiode (2016-2021) for bl.a hede- og klitpleje, bekæmpelse af invasive arter, genrydning af projektarealer og til etablering af sammenhængende hede.</p> <p>Miljøstyrelsen forventer, at Natura 2000-handleplanen for anden planperiode opfyldes så hurtigt som muligt og senest i løbet af denne tredje planperiode. Det bør fremgå af Natura 2000-handleplanen, hvordan kommunen forventer at gennemføre de manglende indsatser.</p>	<p>Kommunen har i forudgående periode estimeret det samlede plejehov i Natura 2000-handleplan 2016-21 for Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord som følgende:</p> <p>1) rydning af uønsket opvækst af invasive arter på grå/grøn klit på op til 2 ha og</p> <p>2) græsning eller høslæt på op til 2 ha.</p> <p>Disse indsatser er ikke gennemført i forudgående periode. Der er således manglende indsatser på op til 4 ha i alt.</p> <p>Arealet hvorpå kommunen forventede at gennemføre en indsats for invasive arter på grå/grøn klit i sidste planperiode (2 ha) er det samme areal, der forventes gennemført en indsats for i nuværende planperiode. I forbindelse med seneste basisanalyse er der dog sket en korrigerende i kortlægningen af habitatnatur/arealer med invasive arter, således at det samlede areal med kortlagt forekomst af invasive arter på over 10% dækning nu fremgår som 1,4 ha i de områdespecifikke retningslinjer i Natura 2000-plan 2022-27 og MiljøGIS.</p> <p>Arealet hvorpå kommunen forventede at gennemføre græsning/høslæt i sidste planperiode, er gået fra moderat til god naturtilstand i seneste basisanalyse, hvorfor kommunen ikke længere anser indsatsen for aktuell.</p> <p>Kommentaren giver ikke anledning til ændringer i handleplanen.</p>
4.	Miljøstyrelsen	<p>Behov for indsatser</p> <p>Miljøstyrelsen er blevet opmærksom på, at planlagte indsatser for rydning af invasive arter generelt er planlagt med "op til x ha". Da der i Natura 2000-planens indsatsprogram fremgår et specifikt areal, skal dette fremgå som minimumsareal ud fra registreringerne.</p>	<p>Kommunen tilretter skemaet med "Behov for indsatser" til ikke at indeholde betegnelsen "Op til" hvor et specifikt areal fremgår af Natura 2000-planen.</p>

Nr.	Navn	Bemærkning	Kommentar
5.	Miljøstyrelsen	<p>Andre bemærkninger</p> <p>Miljøstyrelsen bemærker følgende i forhold til indholdet i handleplanens kolofon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Årstal i kolofon bør ændres til 2024 • Geodatastyrelsen ændres til Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur <p>Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at Natura 2000-handleplanen er udarbejdet med udgangspunkt i det fælles paradigme for handleplaner, hvor både kommuner og Miljøstyrelsen er handleplanmyndighed.</p> <p>Da Miljøstyrelsen ikke er handleplanmyndighed i dette område, er der en del afsnit, hvor teksten bør tilrettes.</p>	<p>Den endelige Natura 2000-handleplan er tilrettet i forhold til Miljøstyrelsens nævnte bemærkninger.</p>
6.	Vestjysk Landboforening	<p>Lodsejerinddragelse</p> <p>Fra landbrugets side mener vi, at der generelt stadig mangler lodsejerinddragelse i denne proces. Vi mener, man kan opnå langt større implementering af plejetiltag, hvis der tidlig i processen er en dialog med de berørte lodsejere. Mange af de beskrevne tiltag skal ske på specifikke områder. Det er vigtigt, at lodsejerne informeres om dette. Mange af de private lodsejere er ikke vidende om, at der er plejebehov på deres matrikler. Som det ses i de fleste handleplaner leverer landbruget stort på naturplejen.</p>	<p>Det er et krav, at den enkelte lodsejer ikke kan se i Natura 2000-handleplanen om pågældendes arealer er omfattet af en indsats. Ofte er der angivet et antal ha, men i de fleste tilfælde er det ikke på forhånd planlagt præcist hvilke arealer der vil indgå i en indsats. Det vil først fremgå i forbindelse med planlægning og udførelse af de konkrete indsatser.</p> <p>Lodsejere og landbruget vil indgå i planlægning af konkrete indsatser der omfatter landbrugsarealer.</p> <p>Kommentaren giver ikke anledning til ændringer i handleplanen.</p>

7.	Vestjysk Landboforening	<p>Udtagning af kulstofholdige lavbundslande</p> <p>I hovedparten af handleplanerne er der kommet en ny indsats: Udtagning af kulstofholdige lavbundslande, hvis formål er sammenbinding af naturtyper, øget robusthed og mere naturlig dynamik.</p> <p>Der er angivet rigtig mange ha til denne indsats i de enkelte planer. I skriver selv, at det er et teoretisk udtagningspotentiale af områder, der ligger i eller i tilknytning til Natura2000 områderne, og som vurderes at have en positiv indvirkning på Natura2000 området.</p> <p>Vi mener, at antallet af ha er misvisende, fordi:</p> <p>Antallet af ha er ikke rensset for udpegninger, hvor udtagning ikke kan lade sig gøre pga. bebyggelse, står under vand, er for små til udtagning eller at der af andre årsager ikke kan udtages via udtagningsordningen.</p> <p>At der er medtaget kulstofholdige lavbundslande i tilknytning til Natura2000 områderne. Vi mener det er problematisk, hvis man på den måde inddrager arealer der ligger udenfor Natura2000 udpegningen, for at knytte habitatnaturområder sammen. Det skal sikres, at der ikke etableres ny natur, hvor der findes et husdyrhold som kan blive negativ påvirket af ny natur. Det er derfor nødvendigt, at der ved en evt. udtagning sikres via konsekvensberegninger, at husdyrbrug ikke påvirkes af en ny habitatnatur. Antallet af ha er angivet efter teksturkortene fra 2014. Vi ved, at AU har udgivet nye teksturkort, der viser helt andre tal for de kulstofholdige lavbundsarealer. Derved kan tallene i sig selv være forældet om kort tid. Der er ikke nævnt i handleplanerne hvilken effekt udtagning af de kulstofholdige lande vil have ud over at det er en positiv virkning på Natura2000 området. Der mangler en præcisering af den positive virkning. Beskyttelsen er jo hængt op på habitatnatur og -arter.</p> <p>Vi mener, at opgørelsen af ha bør gennemgås endnu engang, og rettes til, så der således kun angives areal for</p>	<p>Det nye tørvekort som Aarhus Universitet har udarbejdet er ikke offentliggjort endnu, hvorfor det har været nødvendigt at tage udgangspunkt i Tørv2014-kortet. Uanset hvilket kort der tages udgangspunkt i, vil det skulle suppleres med analyseprøver for at få et retvisende billede af de konkrete forhold. Der er i antallet af ha kulstofrig lavbundsland vurderet de sammenhængende arealer i Tørv2014-kortet som ligger i tilknytning til Natura 2000-områderne.</p> <p>Effekten af udtagning af kulstofrige lande og hævning af grundvandsstanden er en reduktion i CO2-udledningen samt en reduktion i næringsstofudledningen til Ringkøbing Fjord. Den konkrete effekt kan først estimeres på baggrund af konkrete projektforslag. Dertil kommer den positive virkning, det vil have på Natura 2000-området.</p> <p>I forhold til påvirkning af husdyrbrug er det i Vejledningen til Vand- og Klimaprojekter og i Husdyrvejledningen beskrevet:</p> <p><i>Ammoniakfølsom natur i lavbundsprojekter For søer, moser og lignende, heder, strandenge og strandsumpe samt ferske enge og biologiske overdrev, der er dannet på et areal, efter at der på arealet er etableret et projekt, som er etableret efter aftale med en offentlig myndighed eller offentlig forvaltningsenhed, og som omfatter udtagning af kulstofrige lavbundslande med mindst 6 pct. organisk kulstofindhold, gælder naturbeskyttelseslovens § 3 ikke for tilstandsændringer som følge af ammoniak deposition fra husdyrbrug.</i></p> <p>Kilde: mst.dk</p> <p>Kommentaren giver ikke anledning til ændringer i handleplanen.</p>
----	-------------------------	---	--

Nr.	Navn	Bemærkning	Kommentar
		<p>kulstofholdige lavbundsarealer beliggende i Natura2000 området, og som er rensset for udpegninger, hvor det ikke kan lade sig gøre at udtage arealerne via udtagningsordningen. Samt tage forbehold for en kommende ændring i udpegningen.</p>	
8.	Vestjysk Landboforening	<p>Kortbilag</p> <p>Der mangler generelt oversigtskort over, hvor der ønskes en indsats. Spil nu med åbne kort over for de berørte lodsejere. Hvis landbruget skal være med til at levere, bør lodsejerne vide, at der er et indsatsbehov på deres jorde.</p> <p>Vi lægger stor vægt på at plejen også fremadrettet er baseret på frivillige aftaler. Vi ønsker, at vi i fællesskab med kommunerne kan komme frem til nogle gode aftaler, som også vil være attraktive for lodsejere at gå med i. Dette er alfa og omega i forhold til succes. Vi ser frem til samarbejdet i fremtiden - også i Natura2000 områderne.</p>	<p>Det er et krav, at den enkelte lodsejer ikke kan se i Natura 2000-handleplanen om pågældendes arealer er omfattet af en indsats. Ofte er der angivet et antal ha, men i de fleste tilfælde er det ikke på forhånd planlagt præcist hvilke arealer der vil indgå i et projekt. Det vil først fremgå i forbindelse med planlægning og udførelse af den konkrete indsats.</p> <p>Kommentaren giver ikke anledning til ændringer i handleplanen.</p>

9.	DOF- Vestjylland	<p>a) Ikke de store ambitioner for naturforbedringer i et ellers vigtigt natur- og fuglebeskyttelsesområde, hvor der ellers er rig mulighed for at skabe forbedringer og tiltag!</p> <p>Der står desværre ikke hvor man forventer sammenbinding af op til 120 hektar – lavbundsjord? så det kan man ikke forholde sig til, men det synes af meget lidt, når man ser på Natura 2000 områdets størrelse og specielt når hele området nærmest ligger under 5 meter over havets overflade (kote 5).</p> <p>b) Der burde være langt større arealer, som kunne sættes på til bl.a. lavbundsjord/klimalavbund/mindre kvælstofudledning, ikke mindst omkring Stadil fjord. Halkær enge, Holmbo kær, Hindø for at nævne nogle steder, hvor dette kunne fremmes.</p> <p>c) Vedvarende græsningsenge var en mulighed, som også ville tilgodese engens/markernes ynglefugle, som bestemt kunne have brug for dette i området, da de fleste kreaturer nu om dage ikke kommer på græs.</p> <p>d) Tidligere var der på Hindø en større Hættemågekoloni og måske bl.a. grundet de ret mange minkfarme og derfra undslupne mink forsvandt kolonien, nu er minkene væk (og den vildtlevende bestand reduceret betragtelig og der kommer ikke nye til) så man kunne måske se på at genskabe/forbedre det vådområde, som er på den sydlige del af øen (Svellebusk), så det kunne forbedre ynglemulighederne generelt for vandfugle her, men der er helt sikkert også mange andre steder i dette Natura 2000 område, hvor der kunne ses på tilgroning og muligheder for forbedringer for at fremme ikke mindst biodiversitet, men også gavne i forhold til klimaudfordringen og vandmiljøet og i det hele taget leve op til Natura 2000 områdenes formål, som er at sikre stabilitet eller fremgang og i det lys, har vi også lyst at spørge om:</p> <p>e) Har man nogle tal for om der er stabilitet eller fremgang? - og om dette efterleves på de kommunale og private arealer i "Natura 2000 området - Stadil fjord og Vest Stadil fjord N66 - H59 -</p>	<p>a) Det er et krav, at den enkelte lodsejer ikke kan se i Natura 2000-handleplanen om pågældendes arealer er omfattet af en indsats. Ofte er der angivet et antal ha, men i de fleste tilfælde er det ikke på forhånd planlagt præcist hvilke arealer, der vil indgå i et projekt. Det vil først fremgå i forbindelse med planlægning og udførelse af den konkrete indsats.</p> <p>b) Kommunen har taget udgangspunkt i Tørv2014-kortet udarbejdet af Aarhus Universitet i forbindelse med udvælgelsen af de 120 ha til udtagning af lavbundsjord. Der er tale om et estimat for behov for indsats, der vil skulle suppleres med analyseprøver for at få et retvisende billede af de konkrete forhold. Der er i antallet af ha kulstofrig lavbundsjord vurderet de sammenhængende arealer i Tørv2014-kortet som ligger i tilknytning til Natura 2000-områderne.</p> <p>Effekten af udtagning af kulstofrige jorde og hævning af grundvandsstanden er en reduktion i CO₂-udledningen samt en reduktion i næringsstofudledningen til Ringkøbing Fjord. Den konkrete effekt kan først estimeres på baggrund af konkrete projektforslag. Dertil kommer den positive virkning, det vil have på Natura 2000-området.</p> <p>c) I sidste planperiode blev der givet tilsagn til tilskudsordningen "pleje af græs" på 303 ha privatejede arealer inden for Natura 2000-området via landdistriktsprogrammet. "Pleje af græs"-ordningen dækker over hhv. forberedelse til afgræsning og græsning/slæt.</p> <p>d) Forslaget er noteret.</p> <p>e) Kommunen henviser til Natura 2000-basisanalyse 2022-2027 (revideret udgave) for N66, der bl.a. indeholder kortlægning af habitatnaturtyper og levesteder for arter samt vurdering af</p>
----	---------------------	---	--

Nr.	Navn	Bemærkning	Kommentar
		F41" og hvis man ikke har? hvordan har man så tænkt? - at få mere overblik over dette i den kommende planperiode?	tilstand og foreløbig vurdering af trusler. Kommentaren giver ikke anledning til ændringer i handleplanen.

10.	DN- Ringkøbing- Skjern	<p>Det er positivt, at handleplanen angiver fortsat indsats for bevarelse af ynglende sorterne i området.</p> <p>a) Det er positivt, at handleplanen beskriver indsatser til pleje, men det fremgår ikke hvilke indsatser og arealer det drejer sig (der er ikke angivet en tabel B, som der henvises til) og det er derfor ikke muligt at vurdere de planlagte indsatser.</p> <p>b) Det er ønskeligt, at det fremgår af handleplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At §3 beskyttede enge og tidligere dyrkede arealer afgræsses eller slås maskinelt og friholdes for opvækst af træer og buske af hensyn til fuglelivet og for at undgå tilgroning i rørskov, lysesiv og pil. • At §3 beskyttede moser, sumpe og rørskove i tilknytning søerne friholdes for opvækst af træer og buske om muligt i forbindelse høstning af rør. • At rørhøstning sker under hensyntagen til ynglende fugle som rørhøg og rørdrum. • At Naturstyrelsen sammen med kommunen tager initiativer til at fremme bekæmpelse af mårhund og ræv af hensyn til sorterne, rørhøg, rørdrum, rørvagtel og andre jordrugende fugle. <p>c) Det anbefales, at det indgår i handleplanen</p> <ul style="list-style-type: none"> • At der vil ske en kortlægning og monitorering af de forskellige naturtyper, beskyttede biotoper (herunder de §3 beskyttede enge) og truede arter, så det bliver tydeligt og målbart, hvad plejeindsatsen betyder for naturen i området, og specifikt for udpegningsgrundlaget. • At der gennemføres en nærmere analyse af, hvorfor der som angivet ikke længere yngler grågås i området, da der tidligere har været en god ynglende bestand. 	<p>a) Kommunen henviser i handleplanen ikke til en tabel b og er derfor uforstående over for bemærkningen hertil. Tabel 2 viser en oversigt over behov for indsatser for naturtyperne i Natura 2000-området og Tabel 3 viser behov for indsatser for arter.</p> <p>Det er et krav, at den enkelte lodsejer ikke kan se i Natura 2000-handleplanen om pågældendes arealer er omfattet af en indsats. Ofte er der angivet et antal ha, men i de fleste tilfælde er det ikke på forhånd planlagt præcist hvilke arealer der vil indgå i et projekt. Det vil først fremgå i forbindelse med planlægning og udførelse af den konkrete indsats.</p> <p>b) Forslaget er noteret.</p> <p>Det er alene naturtyper på udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 59, der prioriteres indsatser for i denne handleplan. Øvrig § 3-beskyttet natur forholder kommunen sig ikke til i denne sammenhæng.</p> <p>c) I Natura 2000-basisanalyse 2022-2027 (revideret udgave) fremgår det, at:</p> <p><i>"Inden for området er der i alt i den seneste naturtypekortlægning (2016-19) kortlagt ca. 26 ha lysåbne naturtyper. I den forrige kortlægning af de lysåbne naturtyper (2010-12) blev der kortlagt ca. 23 ha. Forskellen skyldes primært en mere detaljeret kortlægning af habitatnaturtyperne i området.</i></p> <p><i>Knap 80 % af arealerne er i god tilstand og godt 20 % er i moderat tilstand. Ved forrige kortlægning 2010-12 var kun lidt over halvdelen af arealerne i god tilstand. Ændringen skyldes overvejende, at naturtilstanden for arealerne med klithede og surt overdrev er blevet bedre."</i></p> <p>De overordnede trusler mod de lysåbne naturtyper i området vurderes at være</p>
-----	------------------------------	---	--

		<p>tilgroning i mellemhøj-høj vegetation og i mindre omfang tilgroning med vedplanter og invasive arter (især rynket rose). I henhold til de områdespecifikke retningslinjer i Natura 2000-plan 2022-2027 skal kommunen foretage en grundlæggende indsats på hedearealer med henblik på forbedring af naturtilstanden samt iværksætte en bekæmpelse af invasive arter på 1 ha.</p> <p>Der er registreret ca. 1,5 ha privatejet klithede (med en god naturtilstand) og desuden ca. 1,4 ha med invasive arter inden for Natura 2000-området. Kommunen har på baggrund heraf fastsat behov for indsatser i handleplanen til hhv. 1,5 ha på heder og 1,4 ha for bekæmpelse af invasive arter.</p> <p>I henhold til Natura 2000-handleplanen forventer Ringkøbing-Skjern Kommune at foretage en indsats for at opretholde den del af levestedet for sorterne, der er privatejet, i en god tilstand. Dette vil ske i form af en fokuseret regulering af prædatorer af sorterne, herunder blandt andet ræv og mårhund, i området. Denne indsats vurderes også at gavne rørhøg, rørdrum, rørvagtel og andre jordrugende fugle.</p> <p>Effekten af indsatserne i Natura 2000-området bliver løbende vurderet i det Nationale Overvågningsprogram for Vandmiljø og Natur (NOVANA), der overvåger vandmiljøets og naturens tilstand.</p> <p>c) Kommunen er uforstående overfor bemærkningen vedr. grågå. I basisanalysen nævnes der, at forekomsten af grågå udviser forholdsvis store fluktuationer i overvågningsperioden 2004-17, men på et mere overordnet niveau vurderes der at være en nogenlunde stabil forekomst i området, ligesom der umiddelbart ikke vurderes at være trusler for artens forekomst i området.</p>
--	--	---

Nr.	Navn	Bemærkning	Kommentar
			Kommentaren giver ikke anledning til ændringer i handleplanen.

11.	<p>Danmarks Jægerforbund Ringkøbing-Skjern</p>	<p>Vedr. græsningsprojekt i Husby, omlægning til NNP, Handleplaner for Natura 2000.</p> <p>a) Vi ved ikke om det hele hænger sammen, men i takt med at der er sket en del ændringer i Husby Klitplantage, er bestanden af kronvildt i Vest Stadil Fjord steget en del.</p> <p>Dyrene synes at skabe stor dynamik i naturområdet. Desuden anvender dyrene i høj grad den sparsomme opvækst i randområderne af Sdr Dyb, som ledelinje og skjul også de, omend mindre områder som i Natura 2000 handleplaner skal fjernes. Fjernes for meget opvækst frygtes det at dyrene presses ud af VSF. Dette synes ikke hensigtsmæssigt, da de i høj grad synes at bidrage til at pleje og skabe dynamik i og på naturarealerne.</p> <p>Er der ikke dække, vil dyrene vel formodes i endnu højere grad end nu at anvende de i vækstsæsonen omkringliggende majsmarker som dække, hvilket vil være konfliktskabende.</p> <p>Derfor opfordres til at de planlagte rydninger af opvækst ikke gennemføres da gevinsten ved den naturpleje og dynamik kronvildtet bidrager med, efter vores opfattelse er langt højere end den værdi en rydning af opvækst vil resultere i.</p> <p>b) Desuden vil vi påpege at den udvikling der er sket hidtil i VSF, ikke har gavnet den kortnæbbede gås som er på udpegningsgrundlaget.</p> <p>Plejen af engarealer lader ikke til at være den der rammer gæssenes behov særlig præcist. Arealerne bliver ganske vist forsøgt afgræsset men problemet er at der bliver mindre og mindre areal med god græsning efterhånden som engarealerne i stor grad gror til med lysesiv og mos.</p> <p>Denne problematik resulterer i, at arealernes potentiale ift. til afgræsning falder og dermed jf. DCE rapport (se link dce.au.dk) ikke er til nytte for en del af den fauna områderne er udpeget til at</p>	<p>Kommunen skal prioritere arterne på udpegningsgrundlaget. Krondyr er ikke på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N66.</p> <p>Den forventede indsats med slåning, afbrænding eller rydning af uønsket opvækst på op til 1,5 ha er en plejeindsats, der har til formål at sikre naturtilstanden af hedearealer i henhold til de i Natura 2000-planen områdespecifikke retningslinjer. Der er i alt registreret ca. 1,5 ha privatejet klithede i Natura 2000-området.</p> <p>b) Ifølge Natura 2000-basisanalyse 2022-2027 (revideret udgave) har Kortnæbbet gås "<i>ud fra overvågningstallene en jævnt faldende forekomst i området i overvågningsperioden 2004-17, men da arten er overvåget i januar og marts gælder det ifølge DCE, at større antal til tider benytter beskyttelsesområdet senere på foråret eller om efteråret. Forekomsten vurderes derfor overordnet set at være stabil-faldende i området. Områdets karakter med mange naturlige græsarealer og store åbne vandflader tilgodeser generelt artens behov for uforstyrrede raste-, fouragerings- og overnatningsmuligheder, og da de eksisterende reservatbestemmelser sikrer uforstyrrede overnatningslokaliteter i området vurderes der ikke umiddelbart at være trusler for artens fortsatte forekomst i området.</i>"</p> <p>I henhold til de områdespecifikke retningslinjer i Natura 2000-plan 2022-2027 skal kommunen udtage kulstofholdige lavbundsjord der kan bidrage til sammenhængende arealer, øget robusthed og give mulighed for mere naturlig dynamik. Udtagningen kan ligeledes være til gavn for havlampret, bæklampret, odder, vandranke, pibesvane, sangsvane, hjejle, kortnæbbet gås, grågås, bramgås, krikand, spidsand, rørdrum,</p>
-----	--	--	--

Nr.	Navn	Bemærkning	Kommentar
		<p>beskytte. bl.a. kortnæbbet gås, grågås og bramgås.</p> <p>Derfor foreslås plejetiltag på engarealer med tilgroning af lysesiv, på en sådan måde at arealernes fulde volumen igen græsdækkes og som følge heraf atter gøres til attraktivt fourageringsområde/aflastningsområde for en stor del af den fauna man er forpligtet til at gøre en indsats for.</p>	<p>pletet rørvagtel, rørhøg og blåhals. Udtagningen skal også bidrage til at reducere udledningen af CO2 og et renere vandmiljø.</p> <p>Kommentaren giver ikke anledning til ændringer i handleplanen.</p>